

Felélős szerkesztő:

Dr.

SALACZ ELEMÉR

Szerkesztőség:

I. ker. BELICEY-U.

9. SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 120 k.

Negyedévre 30 k.

Egyes szám 2 k.

Kiadóhivatal:

I. K. BELICZEY

UT 9. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmívesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

A mezőgazdaság válsága.

(R. B.) Az ipari és kereskedelmi érdekeltség gyűlésezik, a napi sajtóban állandóan panaszkodik válságos helyzete miatt, a melybe a nyugatról jövő „olcsósági hullám“ és Hegedüs Loránt merész pénzügyi politikájának összetalálkozása következtében beállott áresés és a korona hirtelen javulása sodorta. A gazdaközönség pedig most is „néma gyerek“, pedig a legtöbb oka volna a gazdasági válság fölött panaszkodni.

A mezőgazdaság válsága sokkal nagyobb, mint a iöbbi érdekelteké. A gyáros, a kereskedő összetart és dacol az olcsósági hullámokkal, a gyámoltalan gazdatársadalom pedig tehetetlenül nézi, hogy amit ő termel, annak ára napról-napra esik s a szabadforgalom még mindig késik, a nagy kiviteli illetekek, kiviteli korlátozások és monopóliumok, árvizsgálóbizottságok pedig mind csak előmozdítják a gazdasági termékek aránytalan és hirtelen árzuhanását.

A mezőgazdaságnak arra van szüksége, hogy az elkerülhetetlen, sőt kívánatos áresés ne legyen aránytalan s a gazdasági termékek ára a termeléshez szükséges ipari cikkek árával arányosan csökkenjen. Ezzel szemben azt látjuk, hogy sokkal jobban esik mindannak az ára, amit a gazda elad, mint amit vásárol. Amíg az áresés a szabad forgalomba levő szemes terményeknél 30 százalékkal, szarvasmarháknál 40—50 százalékkal, lónál, sertésnél 50—60 százalékkal s a gyapju ára is előre láthatólag legalább is ilyen mértékben fog esni, addig a gazdasági gép, a szénkéreg, a mész, a cement ára még mindig változatlan, sőt a téglá árát az árvizsgálóbizottság épp az utóbbi időben még 20 százalékkal emelte s a gazda egyéb szükségleti cikkeinek ára is aránytalanul kis mértékben csökkent. A rézgalic, a raffia, a vasáru 5 százalékkal, az építelfa és a bőraru 10—15 százalékkal, a porosz szén, olaj és kenőanyag, zsák, ponyva, pokróc és kötélaru 20 százalékkal lett olcsóbb. A munkabérek szintén változatlanok s a ruházati és egyéb cikkeknek a jelenlegi munkabérekhez képest aránytalanul magas ára miatt egyelőre nem eshetnek. Ha az árvizonyok így maradnak, a gazdálkodás nagy veszteséggel fog járni s az ország legbiztosabb adóforrása alapján rendül meg.

Az áresésnek nemcsak arányosnak kell lenni, hanem lehetőleg egyenletes lassu ütemben kell annak bekö-

vetkezni. A mezőgazdaságba fektetett tőke és termelési költség ugyanis csak hosszabb idő múlva térül meg s így a veszteség elkerülhetetlen, ha az árak a mezőgazdaságba fektetett tőke termelőképességénél nagyobb mértékben esnek. Az árak hirtelen esésére való kilátás nemcsak a gazdákra nézve káros, mivel az árak aránytalansága által előidézett veszteséget ez is még fokozza, hanem az egész országra nézve hátrányos, mert a hirtelen áresés az annyiszor hangoztatott többtermelés helyett a termelés korlátozására vezet.

A gazdasági válságnak kétségte- lenül a mezőgazdaság a legnagyobb betege, aminek káros következményei ugyszólván kiszámíthatatlanok.

Mozgalmas lesz a budgetvita.

A kedden kezdődött költségvetés vita igen mozgalmasnak ígérkezik. Nemcsak a kormányzópartokon kívül állók felszólalása fogja ezt változtatossá tenni, de a kisgazdák és a keresztények közül is sok felszólaló jelentkezett.

A vita során a kormány munkáját éles kritika alá fogják vetni és különösen az amnesztia, a mozi, az internálások ügye és a közszabadságok ügyét fogják erősen forszírozni.

Rassay állítólag Vass Józsefnek a király itt tartózkodása alatt eljátszott szerepével akar tisztába jönni.

A magyar koronát a párisi tőzsdén is jegyzik.

Hogyan emelkedett a magyar korona Hegedüs pénzügyminisztersége idején.

Az Országos Pénzügyi Tanács megalakulása órájában értesült a következő fontos hírről:

A francia pénzügyminiszter a magyar pénzügyi kormány kívánságára május másodiktól kezdve elrendelte a magyar koronának a párisi tőzsdén való hivatalos jegyzését.

Ennek a rendeletnek óriási a jelentősége, mert a külföldön most már nemcsak a zürichi piac fogja a korona árfolyamát szabályozni. Erre a párisi táviratra különben a zürichi tőzsdén egyszerre harminckét ponttal emelkedett a korona és kedden a zárlatkor száz magyar koronáért 2·82 svájci frankot fizettek.

Ugyanakkor az osztrák korona 1·50-ről 1·47 és félre csökkent.

A korona Hegedüs Loránt pénzügyminiszternek hivatalbalépése óta már több, mint megduplázódott. Decemberben ugyanis 1·05 volt, azóta állandóan emelkedett. Januárban 1·32, februárban 1·55. márciusban 1·80 volt, áprilisban pedig már száz koronáért több mint két frankot fizettek.

Reánk nézve igen örvendetes a korona árfolyamának ez a rohamos javulása és azt igazolja, hogy mióta Hegedüs Loránt áll a pénzügyek élén, hazánk jelentékeny lépést tett a pénzügyi megerősödés útján.

Politikai szakácsok.

Szent Kleofás, milyen karaván, kiáltunk fel, mikor ott láttuk a kormány ellen szövetkezett képviselők társaságában a politikai irányzatoknak legszélsőbb végleteit, a szélső keresztények: Friedrichék együtt sütnék-főznek Vázsonyival, Szerényivel, Bródyval, segít nekik a rántást kavarni Drózdny, Giesswein; ahány szakács, kukta ezen a közös konyhán sürgölődik, az ugyszólván mind külön asztalnál eszik, mert egyiknek kóser, a másiknak trefnyi kell. De mind megegyeznek akkor, a mikor a gazdát kell szidni; a minthogy ez a szokás elég gyakori — a konyhában. Eszközöket akarnak hát a maguk kezébe keríteni, hogy a gazda fölé kerekedhessenek, eszközeik a közvélemény felzaklata, a rendbontás, az izgatás s mindezt a sajtószabadság, a gyülekezési jog és az emberiesség szent nevében teszik. Eszünkbe jut erről az a mondás, hogy céljai érdekében az ördög is szívesen hivatkozik a bibliára. A közszabadság nekünk is szent, de még nem felejtettük el, hogy ennek a szent fogalomnak a védelme alatt tette tönkre nemzetünket a destrukció. És még mindig betegek vagyunk, a betegnek pedig diétát. azaz megszigorított étrendet kell tartania. Egészséges ember megbirja a malactokányt, a turóscsuszát, a bort, a sportot és a vágyak minden szabadságát; a beteg ember belepusztul. A habarék társaság közszabadság főztjéből nem kérünk, majd csak mi leszünk a magunk szakácsai.

TÖRLÉS

TÖRLÉS

Nem lesz törvény a gabonabeszolgáltatás köteleességéről.

Az idei lisztellátás és a jövő évi gabonaforgalom kérdése erősen foglalkoztatja a politikai köröket. A találgatás már napok előtt megindult arról, hogy miképpen fogja a kormány az idei s a jövő évi lisztmennyiséget biztosítani és az ellátatlanokat milyen új kategóriákba sorolják. Az egyik esti lap azt a hírt közli, hogy a gabonabeszolgáltatás kötelezettségét törvénybe iktatják. Nagyatádi Szabó István miniszter kijelentette, hogy ez a közlemény teljesen valótlan s más célja nem is lehet, minthogy a gazdaságszolgálatot izgalomba sodorja.



— **Agapé.** Így nevezték az első keresztényeknél a szeretetlakomákat, melyekre az istentisztelet után a tehetősebbek adományából közösen gyűltek össze. Ilyen agapé volt áldozó csütörtökön a szarvasi róm. kath. plebánián, ahol mintegy 70 áldozó gyűlt össze rangkülönbség nélkül, hogy lelki atyjukkal, egymással testvéri szeretetben a tehetősebbek adományából többekre nézve ismeretlenül bő és finom reggeli költsenek el. Szép példa ez a felnőtteknek is, hogy miképp kellene összefogniuk előjáróknak, alattvalóknak, tehetősebbeknek, szegényebbeknek a megértés, szeretet által, hogy ismét igazi béke lehessen a szívekben. A gyermekek jó része az ezen alkalomra kapott ruhában jelent meg. Ez a zajtalan, de igazi szociális munka dicséretére válik a hitközség charitatív osztályának!

— **A kis javithatatlan.** A „Szarvasi Hírlap”, mely tudvalevőleg a „Borsszem Jankó” című budapesti vicclap kedvenc csemegéje, s melyet nem régen a „Magyar Gazdák Lapja”, legutóbb pedig a lakáskiadók megtévesztése miatt a szarvasi lakáshivatal oktatótt ki, csak nem akar megjavulni. A kis javithatatlan a kiszagdak elleni esztelen rugkapálásában és tehetetlenül tájékozódásában mult heti számában azt a bolond gombát találta fel olvasóinak, hogy a szarvasi gazdák a vagyonváltsággal kapcsolatos állatösszeírás alkalmával egyik tanyájukból a másikba, a szomszédhoz hajtották át állataikat, hogy így apasszák a váltság összegét. Annyira kézen fekvő ez aljas rágalom valótlanúsága s közismert okból eredő forrása, hogy igazán csak nevetni lehet rajta. De hogy alkalmat nyujtsunk ennek a bíróság előtti beigazolhatóságára, megkérdezzük a kis javithatatlant, sziveskedjen pontos név és hákszám szerint megnevezni azokat a gazdákat, akik állataikat az összeírás elől a jelzett módon elvonták. Lássuk, hány volt?

— **A közlelmezési minisztérium** 1921. évi június 1-én megkezdte felszámolását és július 1-ig végleg feloszlik. A legutóbbi minisztertanács határozata szerint mindazok az ügyek, amelyeket a közlelme-

zési minisztérium felállításával a földmívelésügyi minisztériumból átutaltak, természetesen újból a földmívelésügyi minisztérium osztályaihoz kerülnek. A közlelmezési minisztérium megszűnése ismét egy lépéssel közelebb visz a normális gazdasági viszonyok felé. A kötött gazdasági forgalom tengelye, a korlátozások és rendszabályozások főtényezője ez a minisztérium volt, melyre a háborús gazdaságban szükség lehetett, de a melynek a békegazdaságban helye nincs.

— **Milyen az új magyar pénz?** A közeljövőben kibocsájtásra kerülő új magyar államjegyeket a következőkben ismerhetjük: A vöröses színű kétkoronás arató magyar, a barna színű tizkoronás a Lánchid rajza, a sötétszépia színű huszkoronás a Halászbástya, a vér színű ötvenkoronás jobb oldalán II. Rákóczi Ferenc arcképe látható. A sárgásalapú violabarna százkoronást Mátyás király arcképe, az olivzöldes ötszázkoronást a honalapító Árpád képe, a szürkésibolyaszínű ezerkoronást Szent István arcképe, a zöldes alapon viola színű ötezerkoronást pedig a Hungária koronás képe díszíti. A bankjegyek másik oldalán a névérték és az államjegy szövege olvasható magyar, német, tót és oláh nyelven, továbbá a névérték ciril betűs szerb és ruthén nyelvű felirata.

— **Nem lesz Szarvason államrendőrség.** A magyar kir. belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott igazságügyminiszter azt a rendeletet, amelylyel a magyar kir. államrendőrség működési köre Szarvasra is kiterjesztett, s itt rendőri ki- rendeltség felállítása rendeltetett el, hatályon kívül helyezte.

— **Halálozás.** Mányik Pál dr., a Magyar Nemzeti muzeum segédőre, 34 éves korában Szarvason hosszas betegség után, a háboruban szerzett tüdőbajban, mult hó 28-án meghalt. Temetése a mult héten nagy részvét mellett ment végbe.

— **Értekezlet.** A szarvasi kiszagdak és földművesek házalap társasága f. hó 8-án vasárnap délután 2 órakor a pártkörben értekezletet tart.

— **Eljegyzés.** Ifj. Brachna János eljegyezte Csaszivan Jucikát.

— **Házasság.** Csikai István és Kóródi Jusztika f. hó 7-én délután 2 órakor esküdnek örök hűséget az öcsödi ref. templomban.

— **Proletárok azonnali segélye.** A minisztérium elrendelte, hogy az ilyen címen kiutalt összegeket az 1920. évi augusztus hó 7-ik napjától számított 4 százalékos kamattal együtt vissza kell téríteni.

— **Postautalvány és utánvétel legmagasabb összege.** A kereskedelemügyi miniszter a posta utalvánnyal feladható és utánvételvel vehető legmagasabb összeget 10000 koronában állapította meg.

— **Tanfolyamok tisztviselők és katonatisztek részére.** A országos menekülügyi hivatal a kormány megbízásából kereskedelmi, pénzügyi, gazdasági, ipari és kerlészeti tanfolyamokat rendez a gazdasági pályákon elhelyezkedni kívánó tisztviselők, továbbá tényleges és leszerelt katonatisztek részére. E tanfolyamok célja az, hogy a tisztviselők egy részét a gazdasági pályákra terelje át még mielőtt a kormány a közalkalmazottak nagyobbarányu létszámcsökkentésére kényszerül. Jelentkezni május 15-ig kell a tanfolyamok központi irodájánál Budapest V., Lipót-körut 28.

— **A befalazott ember.** Hátborzongató büntény tartja izgalomban Bécsújhely lakosságát. Egy 5 éves gyermeket ezéltött 35 évvel egy Berger Alajosné nevű asszony a pincéjébe befalazott s 35 évig ott tartotta. Egy kis téglá nagyságu lyukon dobált be neki egy kis cledelt. A kis gyermekből 40 éves ember lett. hosszú szakállá nőtt, haja a vállánál lejjebb ér s inkább vadállatnak néz ki, mint embernek. A borzalmas esetre úgy jöttek rá, hogy Bergerné megbetegedett s haldoklásakor bevallotta szomorú tettét. A pincébe megtalálták a befalazott embert, arca és teste csupa mocsok volt, szakállá a dere-

káig ért, tekintete mint az örülté, teljesen meztelen s beszélni nem tud, csak állandóan üvölt. Az asszonyt nem lehetett felelősségre vonni, mert egy órával utóbb meghalt. A rendőrség azt hiszi, hogy a szerencsétlen ember egy osztrák főúri hölgynek a törvénytelen gyermeke, akit ennek az asszonynak a gondjaira bízta, vagy hogy pusztítsa el.

— **Az állam adóbevételének emelkedése.** Ez évi február havában Magyarországon befolyt egyenes adókban 170 millió, fényüzési adóban 23 millió, a vasuti és forgalmi adóban 27 millió, hadinyereség adóban 12 millió, jövedelmi adóban 10 millió, tőzsde adóban 40 millió korona. Az adójövedelmek emelkedésének dacára az állam bevételi forrásai még nem nyujtanak elegendő fedezetet az állami kiadások teljes fedezésére. Erre csak akkor számíthatunk, ha a korona javulása állandó lesz és az ujonnan tervezett forgalmi adók új bevételeket fognak szolgáltatni.

— **A kivégzés leghumánusabb módja.** Amerika államaiban a halálraítelt bűnösöket tudvalevően úgy végzik ki, hogy vagy felakasztják, vagy a villamosságba ültetik őket. Csak Nevada államban rendelkezett eddig a törvény úgy, hogy a halálraítelt választhat az agyonlövés és a felakasztás között. Most aztán, mint amerikai lapokban olvassuk, Nevada kormányzója jóváhagyott egy új törvényt, amely, mint a leghumánusabb kivégzési módot, a mérgező gázzal való megölést rendeli el. Nevada az első és egyetlen állam a világon, ahol ilyen módon hajtják végre a halálos ítéleteket. A végrehajtási utasítás szerint a delikvenst az ítélet kihirdetését követő egy héten belül úgy kell elpusztítani, hogy ő ne tudjon róla. Olyan cellába helyezik el, amelyet teljesen légmentesen el lehet zárni és ahová csöveket át akkor eresztik be a mérgező gázt, amikor a halálra ítélt alszik. Az ítélet végrehajtását a cellának egy jól elzárt és körülölmözött üvegablakán át néznie kell a fogház felügyelőjének, orvosának és hat, erre a célra kijelölt nevadai polgárnak.

— **Szocialisták egymás közt.** A Figaróban olvassuk az alábbi hírt: A törvényszéken most tárgyalják Anquetil és Longuet pörét. Anquetil, aki annakelőtte a Bolcheviste című újságot szerkesztette, tettlegesre vetemedett Loguet-vel szemben, mire ő is pofozkodni kezdett. Barátaik szétválasztották a veszekedőket. Anquetil azzal magyarázta tettét, hogy Longuet őt hirbehozta, följelentette Leninnél, mint a ki a rendőrség zsoldjában áll. A tényállás megállapítása körül a törvényszéken véleménykülönbségek keletkeztek. Egyesek ezt mondták:

— Longuet-t felpofozták.
Barátai azonban így vélekedtek:
— Nem pofozták föl, csak Anquetil keze érte az arcát.

— **Cigaretta hüvely és papiradó.** A pénzügyminiszter a nemzetgyűlés elé terjesztette a cigaretta hüvely és cigaretta papiradóra vonatkozó törvényjavaslatot. A javaslat szerint a kincstár egy doboz cigaretta hüvely után 1 korona, egy füzet 60 lapos cigaretta papir után 50 fillér fogyasztási adót fog szedni, amely adóból a kincstár 70 millió koronát remél. Ez adó behozatala — valószínűleg — e cikkekre vonatkozó behozatali tilalmat von maga után és a hazai szükségletet az a 28 gyár fogja ellátni, amely ma üzemben van és évente 28 millió doboz hüvelyt és 80 millió füzetke papirt termel.

— **Megszűnt a levél cenzúra Erdélyben.** Aradról jelentik: A román hatóság megszüntette a távirat- és levél cenzurát és a cenzurahivatal működését. Ezentul Magyarországra is lehet leveleket és táviratokat akadálytalanul küldeni.

— **Rövidesen megjelenik a korosmák vasárnapi munkaszünetéről szóló rendelet.** Több törvényhatóság feliratára a belügyminiszter leiratban értesítette a törvényhatóságokat, hogy a korosmák és italméresi helyiségek vasárnapi munkaszünetéről legközelebbi rendeletben fog intézkedni.

— **Nagy áresés a szentesi állatvásáron.** Szombaton tartották meg Szentesen a tavaszi országos vásárt. Az árak különösen az állatvásárban meglepetés-szerű csökkenést értek el. Jó tejelő tehenet, amilyen a legutóbbi vásáron 50.000 koronáért kelt, 9000 koronáért, egy éven felüli üszőt 4000. jobb igáslovat (legutóbb, 50—90.000 korona) 9000 koronáért kínálták. A sertésvásárban aránylag kisebb volt az áresés, azonban ez is meglepő. Választási malacokat darabonként 250 koronáért, 5—6 hónapos malacot 700, 8—9 hónaposat 1000 egyéven felüli sertést 2000 koronáért kínáltak. A kereslet nagy volt.

— **Képvásár.** A szarvasi intelligencia által a régi időkben jól ismert Kárpáthy Jenő festőművész munkáiból képvásárt rendez fivére, Kárpáthy István, az Árpád-szállodában, 11. számú szobában d. e. 10—1. és d. u. 5—6 óra között. Resonabilis árak!

— **Az ezüstkorona ára** folytonosan esik. A magyar korona értékének javulása előtt 24—26 koronáért vásároltak, most pedig 12—12 és fél koronájával történnek kötések.

— **Évenként 40 millió facsemetét osztanak ki az Alföldön.** Az erdősegeitől megfosztott ország alföldi részének befásítására mozgalmat indított a földművelésügyi minisztérium fa- és erdészeti osztálya. Az állami csemetekertekből ebben az esztendőben 120'89 katasztrális hold kerül üzembe s ezekből 3 millió fenyőt s 8 millió lombfát remél az akció. Minthogy pedig a kormány mindent megtesz az összes csemetekertek termőképességének fokozására, a szakkörök véleménye szerint rövid időn belül előreláthatóan körülbelül 40 millió „átiskolázott” facsemete kiosztására számíthatunk. Az Alföld befásítási akcióját megkönnyítette egyes birtokosok áldozatkész magatartása; a mozgalom céljára ingyen vagy nagyon mérsékelt bérért területeket ajánlottak föl. Ennek az áldozatkészségnek a növelésére most nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter fölhívással fordult a gazdatársadalomhoz, kis- és nagybirtokosokhoz.

— **Május 19-én megszűnik az árdragítási törvény.** Az árdragításról szóló törvény, amelyet tavaly hozott a nemzetgyűlés, tudvalevőleg csak egy esztendőre szól. A törvény hatálya május 19-én jár le s ezen a napon meg is szűnik, mert a kormány nem terjeszt elő olyan törvényjavaslatot, amely meghosszabbítaná ennek az alkotásnak joghatályát.

— **Szállítmányok Romániából.** Kötégyán határállomáson hozhatók be, ahol azonban a szállítmányokat át kell rakni, mert a románok a román vasút vagonjait nem engedik be hozzánk,

— **Postacsomagok a román megszállott területen** újra felvétetnek 5 kg-ig, de utánvételes csomagok 1000 leinél kisebb összegre kell hogy szóljanak, azonban ezekért sem vállal felelőséget a román posta. A szállítólevelek magyar, német, vagy román nyelven állíthatók ki.

— **A cséplési szemet már most kérhetik a gazdák.** A földművelésügyi miniszter felhívása szerint a 200 holdnál nagyobb gazdaságok közvetlenül az Országos szénbizottsághoz forduljanak, a kisebb gazdaságok pedig a községi előljáróságok útján együttesen kériék a szükséges szénmennyiség kiutalását.

— **Muzsikaszó mellett** Mióta a pénzügyminiszter szimfoniának nevezte el törvényjavaslatának egy-egy csoportját, a nemzetgyűlés pénzügyi bizottságában is gyakoriak a zenei kifejezések. A minap Hegedűs miniszter beszélgetés közben eldicsekedett, hogy legközelebb egy koncerten lép föl s ott mondja el pénzügyi terveit. Megörült, mikor hallotta, hogy utána Hubay fog hegedülni.

— **Melyitek lesz a jobb hegedűs?** — kérdezte egyik kíváncsi honatya a minisztertől.

— **Te viszed el a pálmát** Hubay elől

is, kegyelmes uram — felelt a kisgazdapárti Hermanu Miksa keserű humorral — mert te az adózó polgárokat is muzsikaszó mellett vetkőzteted le.

— **A selyemgubók átvételi árát még nem állapították meg.** A selyemtenyésztési felügyelőség minden évben április végén szabta meg a gubó átvételi árát. A pénz értékének emelése következtében a selyemtenyésztési felügyelőség értesítette a selyemtenyésztőket, hogy a beváltási árát még nem tudja megállapítani. A gubó vételára a pénz értékének megfelelő lesz, de arányban fog állani a munka-és napszám-bérekkel.

— **Alászolgája — oláh szolgája.** Szegedről írják: Az idegen elnyomás alatt sínylő magyarországi a legkülönbözőbb módokon ad kifejezést az elnyomók iránti érzelmeinek. Temesvárott most egyik — különben eléggé rossz — magyar köszönési formából csináltak elmés szójátékot. Az elrabolt magyar délvidék fővárosában manapság így köszöntik egymást: „Oláh szolgája” Temesvár népe valóban a móc szolgája és figyelemzetlenül ezt juttatja eszébe minden magyar a magyar testvéreinek.

— **Ceglédnek és Szolnoknak 200 millió koronájába került az oláh megszállás.** Cegléden most vált nyilvánvalóvá, hogy mit raboltak el az oláhok ceglédi tartozkodásuk alatt. A kár 31 és fél millió koronára rug. Szolnok város kára még több: 153 millió.

Uj államadóssági kötvényt kapnak a hadikölcsöntulajdonosok.

A kötvények felét a vagyonváltságra lehet fordítani.

A pénzügyminiszter értesülésünk szerint nem fogja a hadikölcsönkötvények kamatait három százalékra leszállítani, hanem kényszerűsége útján egyenes uj államadóssági kötvényt fog a hadikötvénytulajdonosoknak kötvényeik ellenében kiszolgáltatni.

Az egységes állami kötvények ötszázalékosak és a kibocsátási árfolyamot véve alapul, ténylegesen 4 százaléknál többet fognak kamatozni.

A cserére igényt tarthat minden hadikölcsönkötvénytulajdonos, aki kötvényét annakidején a nyilvános aláírás alkalmával jegyezte és azt most a rendelet értelmében megjelölte. A cserébe adott uj államadóssági kötvényt a pénzügyminiszter öt évig zárolja, nehogy a jogtalan üzérkedés az árfolyamokat mesterségesen befolyásolja.

A pénzügyminiszter megengedi, hogy a vagyonváltságot a tulajdonosok ezekkel a kötvényekkel fizethessék, azzal a korlátozással, hogy senki sem használhat erre a célra többet, mint eredetileg jegyzett kötvényeinek felét. A váltság fizetésénél az állam a kötvényeket százszázalékos árfolyamon fogadja el.

Uj gabonarendelet.

A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint minden termelő, illetőleg gabonakészlet birtokos buza, rozs és kétszeres termésének (készletének) azt a részét, mely a rá kirótt ugynevezett adógabonán, valamint a nála feltárt és közcélokra igénybe vett gabona feleslegesen felül birtokában van, kizárólag közfogyasztás céljára, az állam részére szabad forgalomban eladhatja oly hivatásos gabonakereskedőknek, akik a „Futura” R.-t.-től kizárólag az állam részére való vásárlásra megbízást nyertek. Ezek a megbízottakon kívül búzát, rozsot és kétszerest senki más sem saját szükségletére, sem eladásra nem vásárolhat.

A rendelet szerint az állam métermázsánként 1300 koronás árban veszi át szabadforgalom útján a termelőktől a gabonát. Az államnak az a célja, hogy most már szabadforgalom útján fedezhesse az ellátatlanok szükségleteit.

A rendelet figyelmezteti a gazdákat, hogy most már saját jól felfogott érdekükben is adják el felesleges gabonájukat, mert a kormány már lekötött 500 waggon importált gabonán felül újabb megrendeléseket is fog a külföldön eszközölni, úgy, hogy az importgabona megérkezése után, mely rövid idő kérdése, a mostani gabonaárak 3—400 koronára fognak lesülyedni.

Az adógabona, valamint az elszámolás során már megállapított vagy a termelő által felajánlott gabonafeleslegék beszolgáltatására vonatkozó kötelezettség változatlanul érvényben marad.

Aki a rendelet intézkedéseit megszegi vagy kijátsza, hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Az a készlet, amelyre a kihágást elkövették, elkobozható. Az elkobzott készlet értékének egyötöde a feljelentőt, a többi része pedig a felmerült költségek levonásával a Hadirokkantak Segélyalapját illeti.

Községi ügyek.

X. **Közgyűlés.** Képviselőtestületünk kedden délután ülést tartott, melynek legfontosabb tárgyát az uj jegyzői és segédjegyzői állások megszervezése képezte. Az e végett kiküldött bizottság az uj állások szervezését úgy pénzügyi, mint közigazgatási szempontból a községre nézve előnyösnek véleményezte s azt elfogadásra ajánlotta. A bizottság javaslatát támogatták felszólalásaikkal Grimm Mór, dr. Haviár Gyula és Fetzer József. A lapunkban már ismertetett álláspont alapján ellene szólottak Gaál János, Kello Gusztáv és ifj. Borgulya Pál. Utóbbi a javaslatnak napirendről levételét indítványozta. Hosszas vita után 20 szavazattal 12 ellenében Borgulya indítványát fogadta el a közgyűlés.

A vadászterületek bérbeadása tekintetében akként határoztak, hogy azokat június 23-án nyilvános árverésen a jelenlegi bérösszegek tizszeresének kikiáltási árán adják 6 évre bérbe, utóajánlat kizárásával; a bérbeadás alól a kákai és tóni szállási legeltetési területet egyelőre kikapcsolják.

Kenderázató helyének megállapítására bizottságot küldtek ki.

Egyház. Iskola.

* **Körlevél.** A vakokat gyámolító országos egyesület javára gyűjtés végett a gyűjtő-ívek még a f. év elején az összes iskolának kiadattak. Eddig csak egy jelentés érkezett hozzám, mely szerint a gyűjtés az illető iskolánál 1302 korona eredménnyel járt. Felkérem, hogy a gyűjtés eredményét az iskolák vezetői levelező lapon azonnal jelentésük hozzám s a mennyiben még nem történt volna meg a gyűjtés, azt meleg lélekkel felkarolva eszközöljék. Aki azon szenvedőkre gondol, kik örök éjszakában tengetik életüket, nem zárhatja el szívét a jótékony cselekedete előtt. Gyula, 1921. április hó 26. Mikler Sándor kir. tanfelügyelő.

* **Tanítói értekezlet.** A szarvasi ág. hitv. ev. egyházközségi tanítósa május hó 1-én tartotta havi rendes értekezletét. Az értekezletet Dankó Soma ig. tanító vezette. A múlt értekezlet jegyzőkönyvének felolvasása után Bodnár József I.—II. oszt. növendékeivel tartott tanítást a számtan köréből. A sikerült tanítást Rohoska János bírálta. Az értekezlet határozatilag kimondta, hogy a jövőben minden hó 1-én tartja gyűléseit. A gyűlés felkéri az egyházi iskolákat, hogy a jövő tanévre gondoskodják tankönyvekről.

* **Évzáró vizsgák.** A helyi evangélikus egyház összes népiskolaiban az évzáró vizsgák június hó 6-án kezdődnek.

**Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország menyország.**

Színészet.

(*) **Lakást a színészeknek.** A május 15-én kezdődő nyári idényt a színügyi bizottság tudvalevőleg Csáky Antal színigazgató társulatának engedte át, aki ezidő szerint Békéscsabán működik. A 80 tagú szintársulat elhelyezése a mostani lakásmizériák mellett komoly gondot adott a színügyi bizottságnak. Nem mintha feltételezné, hogy megfelelő helyiség fölös számban nem állana rendelkezésre, vagy, hogy a szinkulturát pártoló közönség ezeket a színészeknek készséggel át nem engedné, de mert tartani lehet attól, hogy a közönséget most e tekintetben a lakásrendelet okozta helyzet befolyásolni fogja. Sokan ugyanis kockáztatást látnak abban, ha lakásaikat a színészek részére bérbe adják. Nem fogja-e a lakáshivatal ennek következtében a helyiségeket állandóan bérbeadottaknak tekinteni s ez alapon majd a színészek távozása után is állandó lakáscéljára igénybe venni? A kulturához fűződő általános közérdekből a legilletékesebb helyen informálódtunk az iránt, van-e a közönség ilyen aggodalmának alapja? A lakáshivatal elnökének felhatalmazása alapján köztudomásul adjuk, hogy a lakáshivatal kizárólag a színészek részére bérbeadott helyiségeket azok távozása után nem fogja sem hivatalból, sem kérelemre igénybe venni. Nincs tehát semmi akadálya annak, hogy a színészek elhelyezésére alkalmas helyiségek átengedtesse nek s erre a kulturához fűződő nemes közérdekből a közönséget fel is kérjük.

Előadások. Mulatságok.

** **Hangverseny.** A május 14-iki jótékony célú hangverseny, melyet a tanítónőképzőintézet rendez a szinkörben, előreláthatólag művészi színvonalu lesz. A műsor a következő: 1. Vidd el fecske. Kapi Gy.-tól. Vegyeskar (A szarvasi férfi dalkar és a tanítónőképző együttes kara.) 2. Magyar táncok. Zongora négykezes. Előadják Szentgyörgyi L. és Mészáros Irén tan. kép. int. növendékek. 3. Siebel áriája Faustból. Éneklí Privler P. tanító, zongorán, csellon, hegedűn kísérik Herbály István, dr. Salacz Aladár és Supper Frigyes. 4. Finn dalok. Éneklí a tan. kép. int. növendékei. 5. Bloch I Magyar ábránd, 2 hegedűn, zongorán játszáknak Supper Frigyes, Herbály István és Havranek V. 6. Erzsébet megérkezése Wartburgba, Liszt F. oratoriumából. 8 szólamu vegyeskar, női- és férfi szólokkal és zenekar kísérettel. 7. A dal szünetese. Némakép, szereplők: angyal, cigányfiu és zenekar. 8. Nemzeti zászló. Huberttól. Vegyeskar. Előadja a szarvasi férfi dalkar és a tanítónőképzőint. énekkara. Jegyek válthatók a Holéczy és Vitális-féle kereskedésben. Személyre szóló meghívók nem lesznek. Felülfizetéseket köszönéttel fogadj az intézet.

** **Az állami elemi népiskola** f. hó-7-én a nyári szinkörben fél 8 órai kezdettel nagyszabásu irredenta előadást rendez. Személyre szóló meghívó nincs. Az előadás vasárnap még lesz ismételve.

EGYESÜLETEK.

(**Beszámoló.**) A helybeli rokkant egyesület ez uton kívánja köztudomásra hozni, hogy a folyó év első év negyedében temetkezési segély címén összesen 1000 korona segélyben részesítette az erre reá szorult tagokat és 1500 korona segélyt utalt ki 3 kezdő iparosüzemének megindításához. Ugyanezen alkalommal köszönéttel nyugtatja a gazdaijak önképzőkörre által egy régebbi bál alkalmából 398, a Kozsuch Mihály 100, a Galáth István 100, Bruszniky János 60, Janurik Mihály 30, Demcsák Pálné 20 kor. adakozását. Ezen adományokból az adakozásokkal egyidejűleg egy erre reá szorult rokkant 50 korona pillanatnyi segélyben részesült.

Az Országos Kisgazdapárt és a Magyarországi Kisbirtokos szövetség által 1918-ban alapított

Kisbirtokosok Biztosító Intézete

Tiszántuli működését megkezdte, és így Szarvason is kerületi képviselőlet állított fel *Tűz-, jég- és népeletbiztosítások* a legolcsóbb díjak mellett köthetők.

Kisgazdáknak külön 20 százalékos díjkedvezmény.

A szarvasi járás képviselőletével **Lévay Balázs** ur, lakik III. ker. Vak-utca 184. sz. alatt, lett megbízva, ki készséggel szolgál felvilágosítással.

Ugyanott részvények is jegyezhetők. 4—4

Regényesarnok.

A granadai rózsa.

Irta: **Jean Rameau**

(17)

Aztán egy különálló épülethez ért, mely félig pajta, félig kocsiszin volt és egy nagy kapuval volt elzárva. Ebből az épülettől lánc-zörgés és néha állati böge is hallatszott ki.

— Márton! — kiáltott végső kétségbeesésben a fiatal barát.

S nyomban megszólalt oda benn egy állati hang, kétszer egymásután, mintha igazán felelet akarna lenni a felszólításra.

Csakugyan Márton bögeje volt ez: Ráismert gazdájára és azt izente neki:

— Itt vagyok! Ségíts rajtam!

Lázár összekulcsolta imára kezét, aztán folytatta:

— Csakugyan itt vagy hát? Mily boldogság, hogy végre megtaláltalak! römében sirni kezdett.

Mintha az állat párja az ajton keresztül megcsapná arcát. Márton tehát egészen közel volt hozzá és biztosra vehető, hogy ráncigálja kötelét, mivel közelebb akar jutni gazdájához.

Lázárnak úgy tetszett, mintha maga előtt látná hű barátját és önkéntelenül föl-emelte kezét, hogy megsimogassa az ökr széles homlokát, ép úgy, mint a zárda istállójában szokta tenni, De keze a deszkaajtóba ütközött.

Leült tehát a kapu előtt a földre és míg a hajnal felvirradt, egyre gyengéd szavakat intézett Mártonhoz, amely néha válaszolt is egy hosszú nyögésszerű bögéssel.

Reggeli hét óra felé, mikor már a nap jó magasan állott és ragyogással töltötte be a köröskörül virágokkal borított mezőket, egy parasztruhába öltözött ember jelent meg a pajta előtt. Mikor Lázár meglátta, fölállott.

Uram — így szólott hozzá — meg tudná nekem mondani, hogy kié ez az istálló?

— Dubordieu üré, a ségurdi mészárosé — válaszolt a megszólított.

— Volna tán olyan szives és megmondaná, hol találhatom?

— Szivesen, Dubordieu ur a faluban lakik, egészen közel a postához.

Folyt. köv.

Bútorozott szobát

konyha használatlalt keres jó lakbért fizető festőművész, feleségével. Címe Árpád szálloda I. em. 11. sz. szoba.

Eladó. A csabai köves-uton közvetlen lakóházzal és raktár helyiséggel ellátott hereföld eladó. Értekezni lehet özv. Holécy Gusztávnál I. ker. 6. szám alatt.

Régi jóhírnevű hentes tisztelettel teljes berendezéssel és vágószerzámmal együtt eladom. Gyurik György hentes, I. kerület, Deák Ferenc-utca 126. szám. 1—?

Eladó III. ker. 283. szám alatt egy teljesen jókarban levő kontrafékes, szabadonfutó **kerékpár.** Esetleg buzáért is elcserélendő. 2—2

Darida Samu és György

koosgyártók

SZARVASON, Deák Ferenc-u. 434.

Elvállalunk mindennemű igás kocsik, szekerek készítését és javítását, ugyancintén minden néven nevezendő féderes kocsik (hintók) készítését, átalakítását és javítását pontos kivitelben mérsékelt árért. — Egy jó munkás **kovács segéd** azonnal felvétetik. 4—13

RÓMER PÁL

asztalos és temetkezési vállalkozó

SZARVAS.

I. ker. Deák Ferenc-utca 87 sz.

Dr. Flesch-féle

Skaboform - kenőcs

ujból kapható!

Leghamarabb megszünteti:

Viszketegséget

sömört. ótvart, rühességet.

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható.

15, 25 és 40 K-ás dobozokban.

Bedörzsölés utánra való

Skaboform-puder 9 korona.

Kén- és kátrányszappan 22 K.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Főraktár Török József r.-t. Budapest,

VI. Király-utca 12.

Saját termésű olcsó és jó bor nagyban kapható Réthy Vilmos szőlőbirtokosnál. Tavalyi termés. Kétszer fejtett, **literenként 29 K-ért** házhoz szállítva, Legkisebb mennyiség 50 liter. Ugyanott hegyezett és imprégnált 130—160 **szőlőkaró** is kapható cm. hosszú darabonként 5 és 7 koronáért. Rendelések Réthy ecetgyárában a beérkezés sorrendje szerint azonnal elintéztetnek. 3—3